

fig om en meget stor Interesse for Landet; naar nemlig Banen lægges syd for Byen, vil Nalestrup-Banen kunne aflortes med $\frac{3}{5}$ eller 0,6 Mil, og det kan jo ikke nægtes, at dette vilde være en reel Fordel for Befolkningen der. Men over for denne Interesse staar det Spørgsmaal — og det maa man tage nøje under Overvejelse — om virkelig denne Fordel er saa stor, at den tilstrækkelig motiverer en saa betydelig Udgift, og om man af den Grund ved Forandringen af en Station, saaledes at den kan knyttes til en Privatbane, bør afholde en Udgift paa 800,000 Kr. Thi hele Merudgiften maa tages i Betragtning.

Under denne Sags Behandling i det andet Ting er der fremkommet Udtalelser, som egentlig synes at hvile paa den Betragtning, at det vilde være Bevis paa Snæverhjørthed og Mangel paa tilstrækkelig Vilje til at varetage den enkelte Landdels Tarv, om man ikke for at opnaa dette Gode — og det er egentlig det væsentlige — vilde gaa med til at bevilge dette Beløb. Jeg tror, at en saadan Betragtning ikke er ganske berettiget, thi her maa jeg bringe ærede Medlemmer i Erindring, hvorledes det forholder sig med den Støtte, som fra Regeringens og Rigsdagens Side er ydet Viborg og Omegn med Hensyn til Jærnbaneanligger. Trede Medlemmer ville erindre, at det var et længe omstridt Spørgsmaal, hvorvidt der skulde anlægges en Høbro-Løgstør Bane, noget, som der vistnok kunde være gode Grunde til at betvivle. Thi det er meget tvivlsomt, om det er saa særlig velbegrundet at anlægge denne Bane som Statsbane. Jeg tror, at det snarest var et tidligere Tilhug, som der gjorde Udslaget. Samtidig blev det fra anden Side forlangt, at naar man anlagde Høbro-Løgstør Banen som Statsbane, skulde man ogsaa anlægge Nalestrup-Viborg Banen som Statsbane. Dette vilde dette Ting ikke paa nogen Maade gaa ind paa, man modsatte sig det i flere Samlinger, men endelig kom der et Kompromis i Stand, hvorefter der skulde anlægges en Privatbane fra Viborg til Nalestrup med et Statstilskud af 80,000 Kr. pr. Banemil. Altsaa naaede baade Viborg By og denne Egn at faa dette betydelige Tilskud til en Privatbane. Men derved blev Begunstigelsen ikke staaende, thi samtidig dermed blev der givet den højt ærede Minister en Bemyndigelse — som naturligvis vil blive benyttet, da det er Meningen, at den skal benyttes — til at forpagte denne Bane, jeg tror paa 80 Aar, saaledes, at der spares i Forpagtningsafgift 3 pCt. af den Sum, som de vedkommende Kom-

muner havde haft at udrede. Hvad denne Bane har kostet, skal jeg ikke kunne sige, men lad os regne noget saadant som 240,000 Kr. pr. Mil, saa har Staten deraf tilskudt de 80,000 Kr., tilbage bliver altsaa 160,000 Kr., og disse 160,000 Kr. pr. Mil forrentes Statskassen med 3 pCt., det vil med andre Ord i Praksis sige det samme som, at Viborg Egn har faaet en Bane, som, da den drives af Staten, i Virkeligheden er en Statsbane, mod at udrede 40,000 Kr. pr. Mil. Det er en saadan Begunstigelse, som ikke andre Egne af Landet have, naar jeg undtager Lolland-Falster og det østlige Sjælland, hvor man har Rentegaranti for 4 pCt. Men ellers vil det, som her er naaet, ikke mere kunne naas, og dog tror jeg, at andre Landdele, som have ganske anderledes gunstige Forhold for Jærnbandedrift, ville være glade, om de blot kunde naa det halve eller en Tredjedel af disse Fordele. Derfor, naar man siger, at det ikke er mere end billigt, at give disse henved 400,000 Kr. til Viborg og dets Landdistrikt, tror jeg ikke, at man kan paaberaabe sig som Grund, at man har stillet denne By og Egn ugunstig tidligere. Tværtimod, Statskassen har opret særdeles meget for denne By og Egn. Naar det er lokale Interesser, det drejer sig om, vil det være naturligt, at de Kommuner, i hvis Interesse Anlægget skal træffes, bidrage noget, men det ser jeg ikke, at de ville gøre, naar undtages, at Købstaden vil tilstøde 10,000 Kr. Udover det kommer Interessen ikke. So, vil man sige, Amtskommunen tilstøder yderligere 25,000 Kr. Men det er i Virkeligheden kun tilhyneladende, at Amtskommunen tilstøder noget. Hvis man vil benytte mit Regnestykke om, hvad Viborg-Nalestrup-Banen kan antages at have kostet, vil Amtskommunens Udgift til Anlægget udgøre for $\frac{3}{5}$ Mil 100,000 Kr. Naar nu Banen ved Stationens Flytning vilde blive $\frac{3}{5}$ Mil kortere, vilde Amtskommunen faa en Mindreudgift af 100,000 Kr. til Anlægget, men paa den anden Side ogsaa faa 3 pCt. aarlig af dette Beløb mindre i Forpagtningsafgift af Staten, hvilket svarer til en Kapital af 75,000 Kr. Flytningen af Stationen vilde altsaa give Amtskommunen en Fordel, svarende til de 25,000 Kr., hvorved Amtsrådet tilbyder at forhøje sit Bidrag til Stationsbygningen. Det havde dog egentlig ikke været mere end rimeligt, om man for at faa Stationen flyttet havde tilbudt at forhøje Bidraget med de 100,000 Kr., Kommunen vilde spare paa Anlægs-

summen. Naar jeg nu nærmere har udvillet disse Punkter, er det ikke stet, fordi jeg dermed